

POSTANOWIENIE

15 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Łodko

na posiedzeniu niejawnym 15 czerwca 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa Ł.M. i A.M.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z 3 lutego 2022 r., V Ca 1399/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Bank spółki akcyjnej w W. na rzecz Ł.M. i A.M. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwany Bank spółka akcyjna w W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 3 lutego 2022 r. Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał się na fakt, że istnieje potrzeba wykładni art. 385¹ § 1 k.c., który wywołuje rozbieżności w orzecznictwie co do tego, czy w świetle art. 385¹ § 1 k.c. w zw. z art. 4 ust. 2 dyrektywy 93/13 w zw. z art. 6 k.c. oraz art. 385² k.c., sąd dokonując oceny ukształtowania postanowienia zgodnie z dobrymi obyczajami, w tym wypełnienia przez przedsiębiorcę spoczywającego na nim obowiązku pouczenia konsumenta o skutkach prawnych i ekonomicznych zawarcia umowy, powinien stosować standardy informacyjne obowiązujące w dacie zawarcia umowy (wynikające z obowiązujących przepisów prawa, dobrych praktyk rynkowych i utrwalonych zwyczajów), czy dla tej oceny możliwe jest również odwołanie się do zdarzeń, które nastąpiły po tym fakcie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący formułując wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (pkt III) mimo, że powołał się na art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., zagadnienia prawnego nie sformułował. Wniosek o wykładnię art. 385¹ § 1 k.c. w zw. z art. 4 ust. 2 dyrektywy 93/13 w zw. z art. 6 k.c. oraz art. 385² k.c. uzasadnił wyłącznie rozbieżnościami orzecznictwymi w zakresie badania standardu informacyjnego stosowanego przez bank. Skarżący nie wykazał zatem, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na potrzebie wykładni przepisów prawa wywołujących rozbieżności w orzecznictwie wymaga, wskazania przepisu prawa zastosowanego w sprawie, który jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w orzecznictwie, określenia na czym rozbieżności polegają, powołania orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub podobnych stanach faktycznych, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów. Skarżący nie przedstawił możliwych rozbieżnych interpretacji prawnych wywołanych rozbieżnościami orzecznictwymi z odwołaniem się do orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub podobnych stanach faktycznych. Odwołał się wyłącznie do poglądów zawartych w uchwale składu siedmiu sędziów SN z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17, (OSNC 2019, nr 1, poz. 2), w której rozstrzygnięto, że ocena czy postanowienie umowne jest niedozwolone, dokonywana jest według stanu z chwili zawarcia umowy. Artykuł 385² k.c. wprost nakazuje brać pod uwagę – według stanu z chwili zawarcia umowy – treść umowy, okoliczności jej zawarcia oraz umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

Zwrócić uwagę należy, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń. Rolą Sądu Najwyższego nie jest bowiem domyslanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (zob. postanowienie SN z 14 maja 2020 r., I CSK 380/19).

Wskazać również należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi też wątpliwości, że postanowienia umowne, które uprawniają bank do jednostronnego ustalenia kursów walut, są nietransparentne i pozostawiają pole do arbitralnego działania banku. W ten sposób obarczają kredytobiorcę nieprzewidywalnym ryzykiem oraz naruszają równorzędność stron (zob. wyroki: z 22 stycznia 2016 r., I CSK 1049/14; z 1 marca 2017 r., IV CSK 285/16; z 19 września 2018 r., I CNP 39/17; z 24 października 2018 r., II CSK 632/17;

z 13 grudnia 2018 r., V CSK 559/17; z 27 lutego 2019 r., II CSK 19/18; z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; z 29 października 2019 r., IV CSK 309/18; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18; z 30 września 2020 r., I CSK 556/18). Również zakres obowiązku informacyjnego sądu był przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego oraz TSUE (zob. m.in. wyrok TSUE z 21 lutego 2013 r., C-472/11, Banif Plus Bank Zrt przeciwko Csaba Csipai i Viktória Csipai, pkt 31, 35; uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17, OSNC 2019 nr 1, poz. 2, oraz wyroki Sądu Najwyższego: z 14 lipca 2017 r., II CSK 803/16; z 3 marca 2022 r., II CSKP 520/22).

Konsekwencją stwierdzenia, że dane postanowienie umowne ma charakter niedozwolony w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. jest działająca *ex lege* sankcja bezskuteczności niedozwolonego postanowienia, połączona z przewidzianą w art. 385¹ § 2 k.c. zasadą związania stron umową w pozostałym zakresie (zob. m.in. uchwałę Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2007 r., III CZP 62/07, oraz uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, a także wyroki Sądu Najwyższego: z 30 maja 2014 r., III CSK 204/13; z 1 marca 2017 r., IV CSK 285/16; z 24 października 2018 r., II CSK 632/17).

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując również okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

[Ł.n]

[W.R.]

